

תשובה 1

דוגמא אפשרית: $A = \{1, 2, 3\}$, $R = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}$ (השלימו את הפרטים).

תשובה 2 (תקציר)

- לא. השלימו נימוק: תנו שני יחסים שונים מעל A שיש להם אותו סגור טרנזיטיבי.
- לא. השלימו נימוק: תנו יחס מעל A שאינו טרנזיטיבי והסבירו מדוע זה מפריך את הטענה.
- כן: הסגור הטרנזיטיבי של יחס כלשהו הוא טרנזיטיבי, לכן לכל יחס R , היחס $t(R)$ הוא טרנזיטיבי. הסגור הטרנזיטיבי של יחס טרנזיטיבי הוא היחס עצמו, לכן $t(t(R)) = t(R)$.
- לא. השלימו נימוק: תנו דוגמא נגדית.

תשובה 3

- א. מובן שלא. למשל $f(2) = f(4) = \{2\}$.
- ב. לא. אמנם כל תת-קבוצה סופית של K מתקבלת על-ידי f (הוכחה לטענה זו: אם $X \neq \emptyset$ היא קבוצה סופית של ראשוניים, תהי m_X מכפלת כל אברי X . אז $f(m_X) = X$. נותר המקרה $X = \emptyset$, ולפי ההגדרה $f(1) = \emptyset$).
- אבל קבוצת הראשוניים K מכילה גם תת-קבוצות אינסופיות, למשל K עצמה. אף קבוצה אינסופית של ראשוניים אינה בתמונה של f , כי לכל מספר טבעי יש רק מספר סופי של גורמים ראשוניים!
- ג. החזקות של 5, כלומר כל המספרים מהצורה 5^n כאשר $1 \leq n \in \mathbb{N}$ (הראו זאת).
- ד. כל המספרים מהצורה $2^m 5^n$ כאשר $1 \leq m, n \in \mathbb{N}$ (הראו זאת).

תשובה 4

- א. היחס הריק מעל A הוא סימטרי ואינו רפלקסיבי, לכן הוא אבר של K .
היחס הריק מוכל בכל יחס, לכן בפרט הוא מוכל בכל יחס השייך ל- K .
לכן $\emptyset$ הוא האבר הקטן ביותר ב- K .
- ב. יהי $R_1 = A \times A - \{(1, 1)\}$.
 R_1 הוא יחס סימטרי. הוא אינו רפלקסיבי כי הזוג $(1, 1)$ לא נמצא בו.
היחס היחיד מעל A שמכיל-ממש את R_1 הוא $A \times A$, אבל $A \times A$ רפלקסיבי ולכן אינו אבר של K .
הראינו ש- R_1 הוא אבר ב- K ואין אף אבר אחר של K שגדול ממנו, משמע R_1 הוא אבר מקסימלי ב- K .

ג. בדומה לסעיף הקודם מובן שגם $R_2 = (A \times A) - \{(2,2)\}$ הוא אבר מקסימלי ב- K , והוא שונה מ- R_1 . כעת, לפי שאלה 3.21, אם בקבוצה סדורה-חלקית יש יותר מאבר מקסימלי אחד, אין בקבוצה אבר גדול ביותר.

תשובה 5

א. 720 (השלימו את החישוב).

ב. כדי לקצר את הכתיבה נשתמש בסימון Σ , שבקרב נזדקק לו בקומבינטוריקה. הסבר לסימן זה ראו באתר הקורס. אין הכרח להשתמש בסימון זה בהוכחה.

$$\text{עלינו להוכיח את השוויון: } \sum_{k=1}^n k \cdot f(k) = f(n+1) - 1$$

בדיקה עבור $n=1$:

ראשית נחשב את $f(1)$ ואת $f(2)$, בעזרת ההגדרה של f :

$$f(2) = 2 \cdot f(1) = 2 \cdot 1 = 2, \quad f(1) = 1 \cdot f(0) = 1 \cdot 1 = 1$$

כעת לבדיקה עצמה: בטענה המבוקשת $\sum_{k=1}^n k \cdot f(k) = f(n+1) - 1$ נקח $n=1$.

$$1 \cdot f(1) = f(2) - 1$$

בעזרת הערכים של $f(1)$, $f(2)$ שמצאנו, אנו רואים שהשוויון מתקיים.

מעבר:

$$\sum_{k=1}^n k \cdot f(k) = f(n+1) - 1 \quad \text{כלומר נניח}$$

$$\text{ונוכיח שהטענה נכונה עבור } n+1, \text{ כלומר נוכיח: } \sum_{k=1}^{n+1} k \cdot f(k) = f(n+2) - 1$$

נפתח את אגף שמאל של השוויון שאנו רוצים להוכיח. נפרק את הסכום לשני חלקים:

$$\sum_{k=1}^{n+1} k \cdot f(k) = (n+1) \cdot f(n+1) + \sum_{k=1}^n k \cdot f(k)$$

$$\text{מהנחת האינדוקציה, } \sum_{k=1}^n k \cdot f(k) = f(n+1) - 1. \text{ נציב זאת באגף ימין בשורה הקודמת:}$$

$$= (n+1) \cdot f(n+1) + f(n+1) - 1$$

נקבץ איברים

$$= (n+2) \cdot f(n+1) - 1$$

ומהגדרת f

$$= f(n+2) - 1$$

הוכחנו שהטענה נכונה עבור $n+1$.

לפי עקרון האינדוקציה, משני השלבים (הבדיקה והמעבר) יחד נובע שהטענה נכונה לכל n טבעי חיובי.

איתי הראבן